

Ustanovitelj: občinski odbori SZDI Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofj Loka in Tržič. Izdaja CP »Gorenjski tisk«. Urednik uredniški odbor — odgovorni urednik KAREL MAKUC

GLAS

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Ivan Bertoncelj-Johan

Kranj, 7. septembra — Ivan Bertoncelj-Johan, znani revolucionar in politični delavec Gorenjske, že od včeraj leži na katafalku v avli občinske skupščine Kranj. Vest o njegovi nenadni smrti se je kot črna senca razširila med boreči, po ustanovah, organizacijah in kolektivih. Z Jesenic, Radovljice in vseh drugih krajev so mu prinesli vence kot zadnji pozdrav in zahvalo za njegovo toliko pomoč v predvojnom revolucionarnem gibanju, v času revolucije in povoju delu za uresničevanje izbojevanih ciljev.

Popoldne se bodo ob truplu pokojnika zvrstile častne straže organizacij ZK, ZB in drugih naših občinskih in republiških organizacij, zatem pa bo skozi mesto krenila povorka proti pokopališču kot zadnje slovo zaslužnemu pokojniku.

Mladega, bistrega kmečkega fanta z Dobrave, delavca na Jesenicah, nasmejanega pevca in naprednega človeka so poznali že pred vojno komunisti, člani protetnih društev in seveda tudi takratna protijediljska policija. Toda Ivan ni klonil. Zbiral je prijatelje Sovjetske zveze, organiziral in vzpodbijal ljudi k naprednemu gibanju in v tem zagonu je začel tudi v času okupacije. Že junija 1941 je na Jelovici zbral Selško partizansko skupino.

Njegova ideološka dozorelost in organizacijska sposobnost ob neizvršni delovni vncem ga je vedala na vse odgovornejo politično pot, od komisarja v Cankarjevem bataljonu v zgodovinskem dražgščku bitko, člana v vojno-revolucionarnem komiteju, duhovnega voditelja v Kokškem odredu pa vse do političnega organizatorja na Koroškem, kjer je bil kot sekretar okrožnega komiteja KP Beljak.

Po izbojevanju revoluciji se je tpet z vso vnero vrgel v prve vrste skupnih naporov, da bi uresničeval cilje padlih sotovarjev in davnih teženj svobodoljubivega naroda. Bil je na odgovornih političnih mestih v Beogradu, v Ljubljani, potem predsednik okraja Radovljica, dolgoletni ljudski poslanec, podpredsednik okraja Kranj in v mnogih drugih organizacijah. Njegovo zadnje glavno delo pa je bilo vodstvo Gorenjskega muzeja Kranj, kjer je z veliko ljubezniljo zbiral in skušal ohraniti zanemarjen vsaj del dokumentov naše težke in krvave zgodovine na poti k svobodi in napredku.

Popoldne ga bodo z vsemi voščimi in civilnimi častmi, z njegovimi tolkinimi odlikovanji premili na zadnji poti. Stotri vencev in tisoči ljudi Gorenjske, ki so ga poznali, z njim sodelo-

vali, se ob njegovi strani bojevali za lepše in mirno življenje, se mu bo poklonilo, kajti omahnil je revolucionar, borec, delavec, organizator — komunist, ki je bil ob



najtežjih časih predvsem človek s posluhom in razumevanjem za težave in grenkobe ljudi. Človek, kakor ga je vzgojil njegov učitelj narodni heroj Stane Zagor, kakršnega je usposobil ideja marksizma in kakršnega je prekali revolucija.

NEKAJ MISLI OB ZAČETKU ŠOLSKEGA LETA

Za mlade dajmo več kot zmorem!

Duri naših šol so se odprle in prav je, da ob tej priložnosti pokramljamo o nekaterih tekočih stvareh, ki so povezane z našo gospodarsko reformo in ki na drugi strani zadevajo tudi naše šolstvo.

V naše družbeno življenje je že prodrl duh reforme, da je treba napeti vse sile za večjo učinkovitost dela, hkrati pa ravnavati z materialnim bogastvom racionalno in smotorno. Prav takšne notranje rezerve so nedvomno tudi v šolstvu, kulturi, zdravstvu, v javni upravi, skratka, povsod tam, kjer imajo opravka z duhovno kreativnostjo, z učnovzgojnimi delom ter z upravno administrativnim poslovanjem. Povsod je mogoče prihraniti, če bomo izkoristili vse duhovne zmogljivosti in znanje za čim bolj ustvarjalno delo.

Šolstvo ima v tem pogledu še posebno mesto, ker moramo razumeti, da celotno delo v tej panogi ustvarjalnosti temelji na učnovzgojnem delu z jasno oblikovanim programom pouka in vzgoje. V tem osnovnem merilu ni mogoče iskat rezerv z morebitnim krčenjem programa, zmanjševanjem obsega snovi ali učnih ur ali pa z združevanjem oddelkov v velikanske razrede, v katerih je normalno delo povsem nemogoče. Prav tako tudi učiteljem ni moč natrpati večje obveznosti. Normativi iz 1958. leta in nazaj so v tem že zastareli in so jih šole, sveti za šolstvo in strokovne službe v šolstvu ustrezno korigirali in prilagodili seda-

njam možnostim in zahtevam v šolskih pravilnikih in statutih. Sicer pa je učna obveznost za nekdanje nižje razrede osnovnih šol prehitevna za nekaterje razrede, saj terja, da učitelj opravi v razredu toliko obveznih ur, kolikor jih zahteva predmetnik. To pa je v nekaterih razredih 26 ur, v drugih samo 22 itd., kar je seveda tudi zelo neenoten. — Podobna je tudi situacija s številom učencev v enem razredu. Povsem nesprejemljivo je, da bi imeli v razredu po 46 učencev. Pravzaprav nimamo niti tako velikih učilnic, na drugi strani pa tolikšno število v enem razredu povsem težkoča normalno delo z učenci. To je znano vsakemu

laiku, mnogi šolniki pa so se s takim delom že moralni spoprijeti, vendar niso uspeli. V tem torej ne bomo iskali notranjih rezerv, niti ne bomo prav nič prihranili. Notranje rezerve so drugod: v intenzivnem strokovnem ter učnovzgojnem delu.

Znana je resnica, da ima šola povsem družbeni značaj in da je potem takem družbenem ustanova, kateri družba postavlja učni in vzgojni smoter, hkrati pa ji nudi tudi materialna sredstva. Zelo pa je važno, kakšen ima ta družba tudi odnos do vzgojno izobraževalnih ustanov in kakšne možnosti ji nudi za uspešno uveljavljanje osnovnih smotrov.

Navadno zelo veliko zahtevamo od šolstva, premalo pa mu nudimo možnosti, da bi lahko bolje uveljavil duhovne sile, možnosti in materialna sredstva. Največjo napako delamo že pri otroškem varstvu. Vse preveč govorimo, da je potrebno in nujno, storili smo pa še zelo malo. Predšolsko varstvo je vendar osnova za uspešno nadaljevanje dela mladostnika v osnovni šoli. Visoko razvite dežele v svetu imajo zajeto v predšolsko varstvo tudi nad 60 % otrok, pri nas pa jih je menda nekaj več kot 5 %. Premalo skrbi posvečamo tudi pomembnim činiteljem fiziološke narave, kot so zdrava rast otrok, ekonomsko-socialne razmere in podobno. Po tako imenovani longitudinalni študiji, ki so jo izvedli (Nadaljevanje na 8. strani)



Šolska vrata so se odprla. Mladi, nasmejani obrazi s šolskimi torbicami so spet napolnili šolske prostore. Toda njihovo razpoloženje ni zameglilo vrsto problemov in težav, ki se tudi ob letošnjem novem šolskem letu postavljajo pred vzgojitelje, občinske organe in pred družbo nasploh, da bi mladim omogočili udobno učenje in usposabljanje za življenje in delo, ki ga bodo v prihodnosti prevzemali od nas.

Te dan po svetu

HASUNA ODPOTOVAL
V CASABLANCO

KAIRO — Generalni sekretar Arabske lige Hasuna je včeraj odpotoval v Casablanco, kjer bo vodil delegacijo Arabske lige na tretji konferenci šefov arabskih držav, ki se začne 13. septembra.

GOSPODARSKI SPORAZUM

BUKARESTA — V ponedeljek so se začeli razgovori o sklenitvi triletnega sporazuma o gospodarskem, industrijskem in znanstveno-tehniškem sodelovanju med Romunijo in Italijo.

BREZNJEV SPREJEL RODRIGUEZA

MOSKVA — Prvi sekretar CK KP SZ Leonid Brežnev je včeraj sprejel člana nacionalnega vodstva enote partije socialistične revolucije Kuba Carlosa Rafaela Rodrigueza.

AFRIJSKO KMETIJSTVO

LAGOS — V nigerijskem glavnem mestu se je v torek začela mednarodna konferenca o kmetijski proizvodnji v afriških državah južno od Sahare.

OBISK V BOLGARIJI

SOFIJA — Predsednik bolgarske vlade Todor Živkov je sprejel v soboto britanskega lorda Thompsona, lastnika vrste angleških, ameriških in kanadskih časopisov.

V skupščini SRS

Po obvestilu biroja za informacije skupščine Slovenije, se bosta 8. septembra se stala odbora za družbeni plan in finance ter odbor Prosvetno kulturnega zborna za drugostopenjsko izobraževanje. Prvi odbor bo predvdom obravnaval predlog zakona o komunalnih takšah, o igrah na srečo, o prenosu sredstev vloženih v rezervne sklade proračunov družbeno-političnih skupnosti v SRS in o dopolnitvah zakona o republiškem proračunu za leto 1965. Odbor prosvetnega-kulturnega zborna pa ima predvideno razpravo o predlogu zakona o magistriranju vajenc.

Vsa gornja vprašanja bo več ali manj obravnaval na jutrišnji seji odbor za proučevanje zakonskih in drugih predlogov Organizačko-političnega zborna.

Istega dne bo potekala razprava o vprašanjih prosvete, kulture in znanosti v zvezd spremembami v gospodarstvu na prosvetno-kulturnem zbornu. — K.

Precej nevarna situacija, do katere je prišlo v Kasmiru, globoko zaskrbljuje ves svet. S proglašitvijo izjemnega stanja v Pakistanu ter splošne mobilizacije v Indiji je indijsko-pakistanški spor prišel v resnejšo fazo oboroženega spopada.

Oborožen spopad med Indijo in Pakistanom je posebno zaskrbljujoč zaradi nepopisnih posledic, ki utegnejo nastati. To pa še posebno zato, ker se je vojna razširila na enem izmed najobčutljivejših delov sveta. Spor med obema državama prav gotovo predvsem koristi vsem agresivnim silam, ki so že vključene v borbo za razširitev vojne in ki žele od Kašmira napraviti novo vojno žarišče.

V interesu ohranitve svetovnega miru je, da vse države in svetovne organizacije prispevajo svoj delež k prenehanju sovražnosti.

Oborožen spopad

zacijske prispevajo svoj delež k prenehanju sovražnosti. Veliko število vlad predvsem neangažiranih držav, ki so steber in nosilke dobrega mednarodnega sodelovanja, so že posale Indiji in Pakistanu poslanice, v katerih se zavzemajo za takojšnjo prekinitev oboroženega spopada in za mirno ureditev spora.

Nedvomno bi bila slaba usluga miru, če bi v okolnostih širjenja sovražnosti bilo posredovanje drugih držav usmerjeno na raziskovanje vzrokov spopada. To je pravzaprav idealen teren, na katerem si sovražniki svetovnega miru prizadavajo, da naredijo med Indijo in Pakistanom še globlji jez.

Kotliko je posredovanje OZN in drugih držav pozitivno in koristno, toliko je vmešavanje ljudske republike Kitajske v oborožen spor med Indijo in Pakistanom negativno ter škodljivo. Podpredsednik kitajske vlade Čen Ji je nedavno izjavil, da njegova vladu daje popolno podporo »pravični borbi kašmirskega ljudstva« proti »diktaturi indijske vladavine«. Hkrati je javno obsodil Indijo zaradi dogodka v Kašmiru in soglašal s pakistansko intervencijo.

Takšno sovražno stališče proti Indiji ni in dejansko ne more biti podpora Pakistanu, temveč je to povsem razumljiva podpora

sami Kitajski odnosno slednosti njenih »šefov«, da se borijo za tako imenovane velikokitajske državne interese, seveda na teh hrbtih in s tujo krvjo. S takimi stališči je Kitajska prizadela velik udarec Bandungu in predstojec alžirske konferenči.

Spor med Indijo in Pakistanom bo rešljiv samo s sporazumom dveh prizadetih vlad, in to brez vmešavanja s strani, ki je bila v preteklosti kakor v sedanosti osnovni vzrok slabih odnosov med dvema državama in njihovih težkoč ter nesporazumov okoli Kašmira. Poziv neangažiranih držav in Združenih narodov vlad Indije in Pakistana, da prenehata s sovražstvom in oboroženim spopadom, je v tem času največja pomoc in podpora spornim stranem in hkrati svetovnemu miru.

Slovo od borca - človeka

Kranj, 7. septembra — Danes popoldne se je Gorenjska poslovila od revolucionarja, borcev Ivana Bertoncelja-Johanna. Okrašena avla občinske skupščine se je v toku današnjega dne napolnila z venci raznih organizacij občine Kranj, Jesenice, Radovljice in iz drugih krajev Gorenjske. Skupine šolskih in delovnih kolektivov so se hodile poklanjati spominu zaslugega organizatorja. Ob katafalku so se vsakih pet minut menjavale častne straže političnih, družbenih in borčevskih organizacij, občinskih skupščin, sindikatov in drugih.

Pred poslopjem občinske skupščine se je od pokojnika poslovil Martin Košir v imenu občinske skupščine in občanov kranjske komunе, zatem pokojnikov sovačan iz Dobrave, sin narodnega heroja Staneta Zagara, tovariš Iztok Zagar ter Karel Prušnik-Gašper iz Celovca v imenu koroških partizanov, Franc Konobelj-Slovenko pa v imenu jeseniških partizanov.

Ko je moški zbor F. Prešerna odpelj »Lipa zelenela je...«, se je začela skozi Kranj pomikati dolga povorka: zastave, praporji, nadstave, pevci, vojaška godba, vencev, pevci, vojaška godba, in druge.

zatem vojaška četa, nosilci pokojnikov odlikovanj, zatem lafeta s krsto, svojci ter več tisoč ljudi, med katerimi smo opazili mnoge nekdanje pokojnikove tovariše, npr. dr. Miha Potočnika, Borisa Ziherala, Franca Popita, Jožeta Rusa, Janka Rudolfa in druge.

Izpred pokopališča do groba je krsto nosilo 6 prvo-borcev. Poslovilne besede Acita Puharja, narodnega heroja Tončka Dežmanana in Ceneta Avguština v imenu Gorenjskega muzeja so znova prodiralne v srca navzočih. Po zvokih pesmi in poslovilni vojaški salvi je tisoče ljudi odhajalo potrtih ob ugotavljanju, da je bil pokojni Bertoncelj eden izmed najdosednejših borcev in organizatorjev revolucije in napredka na Gorenjskem.

K. Makuc

Namesto čez Trbiž po goriški progi

Na železniški progi Trbiž — Pontebi je med zadnjim deževjem prišlo do približno kilometra dolge ovire zaradi zemeljskega plazu. Zato je bil v soboto železniški promet, ki iz Avstrije preko Trbiža teče v Italijo, preusmerjen čez Jesenicę po goriški progi. Tu je ta dan vozilo več brzih in ekspresnih vlakov. Zaradi poplav v gornje-dravski dolini pa tudi pro-

met Zahodno od Beljaka ni bil mogoč. Zato so vlak za Salzburg usmerjali čez St. Michel na Štajerskem. Iz istega razloga so avstrijske železnice odklonile sprejem tovornih vlakov čez mejo pri Jesenicah. Ker so bile zato postaje na Gorenjskem zatrpane z raznimi vlaki, je bil tudi pri nas promet močno oviran. — B. B.

Jesenški pevci v Italiji

Danes popoldne, v sredo, bo odpotoval v Italijo komorni zbor Svobode »Tone Čufar« z Jesenice. Na tradicionalnem praznovanju v Pontebi bo še isti dan zvečer nastopil na koncertu »Kultura ne pozna meja« in tako vrnil obisk pevskemu zboru iz Pontebi, ki je lani gostoval na Jesenicah.

Na koncertu bosta nastopila tudi domači zbor in av-

strijski pevski zbor. Komorni zbor z Jesenice, ki ima naštudirane tudi tuje pesmi, bo zapel skupaj z italijanskim pevskim zborom tri italijanske pesmi, vse trije zbori pa skupaj zbor iz Verdijeve opero Nabucco.

Prihodnje leto je predviden podoben nastop pevskih zborov pod naslovom »Kultura ne pozna meja« v Skofičah na Koroškem. — U.

Ozimnica in naloge

Letošnja krompirjeva letina nas je neprizakovano presenetila, ker je precej pod povprečjem zadnjih let. Krivca za slabše pridelke iščemo v neugodnih vremenskih razmerah spomladi, pozabiljamo pa pri te innekaterere druge vzroke, ki segajo malce dlje nazaj v našo kmetijsko politiko: iz leta v leto manjše površine pri zasebnih kmetih, manj delovne sile v privatnem sektorju pa zaradi obojega verjetno tudi (čeprav za to nimam konkretnih podatkov) zmanjševanje s krompirjem posajenih površin. Količinsko manjšega pridelka družbeno kmetijska proizvodnja še ni uspeila povsem nadomestiti. Na

manjše količine jedilnega krompirja za trg pa verjetno vpliva tudi orientacija prečasnega števila proizvajalcev v širši kranjski okolici v izvodnjo kvalitetnega semenskega blaga, ki zahteva sicer več dela, znanja in uporabe različnih agrotehničnih ukrepov, daje pa boljšo ceno, ki je razen tega še bolj kot pri jedilnem krompirju že vnaprej zagotovljena, ni torej toliko odvisna od trenutnih tržnih razmer, od trenutne ponudbe in povpraševanja. Krompirja je torej letos manj in s tem se bomo morali spriznati, tudi s precej višjo ceno kot prejšnja leto. S preskrbo gorenjskih potroš-

REZULTATI LETOŠNJE KMETIJSKE PROIZVODNJE

Več mleka za potrošnjo

Po podatkih oddelka za gospodarstvo skupščine občine Kranj se je celotni dohodek kmetijskih organizacij v letosnjem prvem polletju v primerjavi z enakim obdobjem lani povečal z 34,2 %, in sicer zaradi večje proizvodnje živine, mleka in močnih krmil v družbenem sektorju, zaradi večjega odkupa pitane živine in prodaje umetnih gnojil v zasebnem sektorju pa tudi zaradi povečanja odkupnih oz. prodajnih cen nekaterim kmetijskim pridelkom.

Zivalska proizvodnja se je v družbenem sektorju v prvem polletju znatno povečala. Farma bekonov v Hrastnju je za trg spitala 1586 bekonov v skupni teži 158.247 kg in s tem realizirala 77,9 % letnega plana. Povečala se je tudi oddaja pitane goveje živine za 122,9 % in ostale goveje živine za 49,2 %. Prodaja telet se je bila večja od lanske v enakem razdobju za 36,2 %.

Pri zasebnih kmetovalcih je v letosnjem prvem polletju v primerjavi z lanskim na splošno opaziti upadanje odkupa živine in kmetijskih pridelkov. Pri prašičih se je

odkup zmanjšal za 40,7 %. Odkup pitane goveje živine je bil večji za 26,4 %, odkup ostale goveje živine pa manjši za 11,3 %. Kljub močnemu povečanju proizvodnje v družbenem sektorju je torej skupna proizvodnja goveje živine za trg manjša za 0,7 % od lanskotetne v enakem obdobju. Odkup telet se je v zasebnem sektorju zmanjšal za 2,8 %.

V družbenem sektorju se je prodaja mleka za potrošnjo povečala za 18,6 %, kar pomeni 90,3 % vsega proizvedenega mleka na obratih KZK Kranj in KZ Naklo. Skupno je bilo proizvedenega 1.145.673 litrov mlek. Dnevno hlevsko povprečje molznosti v času januar-junij je bilo v hlevih KZK 7,21, v zadruži Naklo pa 6,81 na kravo. Januarja je bila povprečna dnevna hlevska molznost pri KZK 6,61 pri 850 kravah, v KZ Naklo pa 6,91 pri 41 kravah, v juniju pa so pri KZK zabeležili že povprečno dnevno hlevska molznost 7,91 pri 837 kravah (povečanje za 19,7 %), v hlevih KZ Naklo pa 7,31 pri istem številu krav (povečanje za 5,8 %).

V zasebnem sektorju so se količine odkupljenega mleka zmanjšale za 7,2 %, vendar razliko krije družbeni proizvodnja. Skupne količine mleka za potrošnjo in predelavo so se v kranjski občini v primerjavi z enakim obdobjem lani povečale v letosnjem prvem polletju za 1,8 odstotka. V kranjski mlekarji pa se je odkup mleka v prvem polletju iz obeh sektorjev lastništva na območju Gorenjske povečal za 26,9 %, kar pomeni 48,6 % letnega plana. Prodaja mleka za potrošnjo se je povečala za 68,7 odstotka, zato so se tudi za 25,2 % zmanjšale količine mleka za predelavo.

Tudi pridelki žit in krompirja bodo letos po še nepopolnih podatkih kljub slabemu vremenu spomladni kar dobr. Pri ruski sorti pšenice bezostaja je bil pridelek okrog 28 stotov na hektar, pri ostalih sortah pa od 20 do 26 stotov. Tudi jari ječmen sorde herta je dal boljši pridelek kot ozimni ječmen, in sicer okrog 28 do 29 stotov na hektar. Pridelki zgodnjega in sezemskega krompirja so bili od 145 do 155 stotov na hektar, medtem ko za pozni krompir predvidevajo 170 do 180, za industrijski pa 200 do 230 stotov na hektar.

V letosnjem prvem polletju so se — v glavnem zaradi neposredne prodaje potrošnikom — zmanjšale tudi odkupljene količine zelenjave za 37,6 % in krompirja za 62,6 %.

— t



TRGOVSKOSTANOVANJSKA STAVBA NA JESENICAH

Gradnja trgovsko-stanovanjske stavbe poleg banke na Jesenicah, katere investitor je Zavod za stanovanjsko izgradnjo in komunalne zadeve Jesenice, izvajalec pa SGP Sava, poteka zadovoljivo. Gradbena dela petnadstropne stavbe, v kateri bodo trgovski in poslovni lokalni ter udobna stanovanja, so na grobo končana. Računa se, da bo nova stavba v središču mesta, katero so pričeli graditi lani, v začetku prihodnjega leta dograjena. — U.

Delavska univerza Tržič pospešuje dejavnost

Načrtno in uspešno izobraževanje

Uspešno družbeno izobraževanje izvaja delavska univerza Tržič v sodelovanju z delovnimi in političnimi organizacijami v občini. Tovrstno dejavnost terja ekonomski in družbeni odnosi. Ne moremo si namreč zamisliti sodobnega proizvodnega procesa, načrtne gospodarjenja ter predvsem uveljavljenja samoupravljanja brez splošnega in strokovnega znanja.

Oddelki šol za odrasle, seminarji ter tečaji predstavljajo načrtno izobraževalne oblike. Letos jih je bilo kar 41. Obiskovalo pa jih je 553 slušateljev.

V pripravi so seminarji za člane komisij, ki bodo pripravljali notranje predpise posameznih delovnih organizacij z ozirom na novi zakon o delovnih razmerjih. To obsegno nalogo pa bi bilo težko izvesti brez strokovne pomoči. Razen tega bo delavska univerza v izobraže-

valni sezoni organizirala seminarje za predsednike delavskih svetov, upravnih odborov ter sindikalnih podružnic.

Uspešno delo delavske univerze Tržič je vsekakor plod skupnih naporov in prizadevanj s strani občinske skupščine. Tudi družbeno-politične ter gospodarske organizacije kažejo veliko razumevanja za izobraževanje. S skupnimi naporji in hotenjem so bili doseženi kar lepi uspehi na področju načrtnega izo-

braževanja v tržički občini. Vendar v Tržiču zatrjujejo, da je pri vsem tem le še nekaj ovir za večji razmah izobraževanja odraslih. Se vedno nekateri menijo, da je v sedanji gospodarski situaciji potrebno predvsem maksimalno izkoristiti čas za delo, kar pa krči čas za učenje. Taka miselnost je nedvomno škodljiva, saj se lahko v bližnji bodočnosti krepko maščuje. Čas in denar, vložen za izobraževanje, se vselej bogato obrestuje.

D. K.

**GLAS v vsako
bišo**

Luč v Srednji vasi

V Srednji vasi pod Storžičem (ta ima 19 hiš in 82 prebivalcev) so imeli vse do današnjih dni izredno slabo električno razsvetljavo. Pri tem ni potrebno posebej omenjati električnih aparativ in strojev. Pred dnevi pa so delavci podjetja Elektro Kranj končali dela na celotni obnovi električnega omrežja te vasi. Sedaj so prebivalci zadovoljni, ker imajo dober tok in luč kot je treba.

trgovine

niških središč in Ljubljane s krompirjem za ozimnico v zadnjih letih navadno ni bilo težav, krompirja je bilo celo preveč, ostalo je v skladiščih in kleteh, cene zanj pa so bile nizke. Gorenjski proizvajalci so zato sklenili z nekaterimi večjimi potrošniki v drugih republikah (Istra, Dalmacija, Pula in druge) že pred leti dolgoročne, petletne pogodbne, s katerimi imajo proizvajalci zagotovljene kalkulativne cene, o prodajnih cenah pa se sproti dogovarjajo. Tudi letos, ko je letina slabša, imajo proizvajalci seveda do teh pogodb enake obveznosti, čeprav bo letos krompirja za vse verjetno premalo.

In zdaj so se pojavila preskrbovalna podjetja, konkretno Prehrana in Trgoščad, ki jima je za letosnjo oskrbo Ljubljane z ozimnico zmanjšalo zadostnih količin; dolgoročnejših pogodb z zagotovljenimi kalkulativnimi cenami niso sklepala, ker se jim spriča večletnega dobraga pridelka na Gorenjskem in druge v Sloveniji to ni zelo potrebno, zdaj pa — ko je krompirja manj in ko je cena precej visoka — skupaj z gospodarsko zbornico isčejo krompir pri gorenjskih proizvajalcih, ki ga po dosedanjih izgledih ne bodo imeli niti za kritje vseh pogodbnih obveznosti.

Brez dvoma je prav in nujno, da se na tak ali drugačen način — tudi administrativno, če ne gre drugače — reši le-

tošnje vprašanje preskrbe s krompirjem za ozimnico. Vendar bi si morali biti ob tem končno vendarle o nečem na jasnu — da tako ne gre več! Proizvajalec hoče imeti zagotovljeno proizvodno ceno, hoče vnaprej vedeti, komu bo krompir prodal in koliko. Preskrbovalna podjetja (trgovina) pa za take zahteve dolej niso imela posluha, sproti iz leta v leto, tako rekoč iz rok v usta, so kupovala kjer koli, kjer so pač dobila cene, ker je bila ponudba navadno precej večja kot popravščanje. Trgovini proizvodnja ni bila mar, ob konjunkturnih razmerah na trgu s krompirjem ji ni bilo prav nič treba tako ali drugače, npr. z dolgoročnejšimi pogodbami, usmerjati proizvodnjo v skladu z željami potrošnikov. To

pa je naloga trgovine, njena vloga v gospodarstvu, posredniška vloga med proizvodnjo in potrošnjo, posredovanje zahtev potrošnikov proizvodnji, usmerjanje proizvodnje s potrebami in zahtevami trga. Te svoje vloge se trgovina še ne zaveda popolnoma, vendar upajmo, da jo bodo nove razmere v našem gospodarstvu le usmerile na to pot.

Pa še nekaj je res: kmetje v zadnjem letu, dveh vse več pridelkov prodajajo neposredno potrošnikom, mimo zadruge. Je to prav? Seveda je, če tako boljše prodajo, če zadruga večkrat kljub kooperacijskim pogodbam (ali pa prav zaradi njih, ker so le na parju) ni uspela zadovoljivo organizirati prodaje ali če je

bila le nepotrebni posrednik zaradi zaračunavanja marže. Zadruge v kranjski občini so leta 1963 odkupile 14.000 ton krompirja, lani pa le 9.000 ton; ves ostali tržni višek (okrog 19.000 ton) je šel lani v neposredno prodajo. Brez dvoma je tudi za to vrok konjunktturni položaj na trgu s kmetijskimi pridelki, povraševanje, ki je večje kot ponudba, bodo pa v prihodnje tudi tu potrebne trdnejše pogodbe med kmetom in zadrugo, ki bodo temeljile na obojestranskem delu in vlaganjih in na adekvatni delitvi dohodka; le tako kooperacijske pogodbe bodo zagotovile za stabilnejše odnose na trgu s kmetijskimi pridelki.

A. Triler

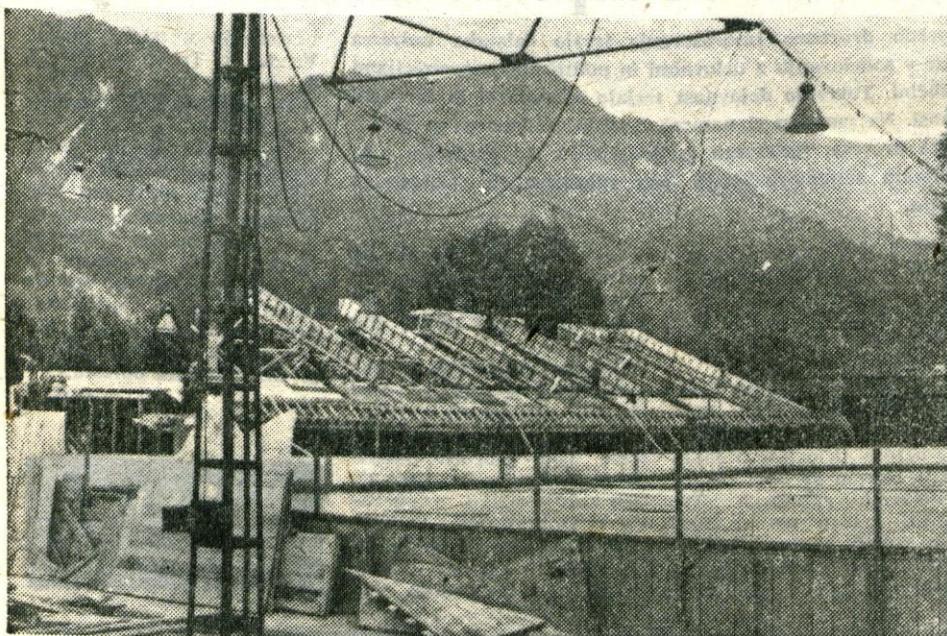


21. »Zakaj pa ne daste Petru padala?« je hotel vedeti Marko. Učitelj se je zasmeljil. »Kaj pa naj počne s padalom na tej višini? Preden bi se odprlo, bi že zdavnaj sedel na zemlji. Je že bolje tako, da se pripeljeta skupaj z Vrabcem na tla. Padalo uporabljajo samo piloti pri resničnih poletih, ko letijo dovolj visoko, da se jim v primeru nesreče lahko odpre.« Marko je razočarano pogledal Janeza. Potemkam Peter sploh še ni resnično pilot!??

22. Peter je ves prepaden strigel z ušesi; najraje bi skesan priznal, da sploh še ni nikoli sedel v letalu. Se je bil čas! Toda, kaj bi rekla Janez in Marko?! Vsi bi se mu smeiali. V šoli bi sošolci na njegov račun zbijali šale. Ne, ne, take sramote Peter ne bi mogel preboleti. Raje poleti v zrak in v duhu je spet zagledal podobo iz sanj, kako se junaško ubije. Da! Potem naj si le brusijo jezike! Zatisnil je oči in se krčevito oprijel krmilne palice.

23. »Peter, ko boš dovolj visoko z zastavico, takrat odklopil žico ga je zdramil učiteljev glas. «Ne vitel potegnil na tla!« Peter Drugo tako znaš: krmilne palice ganjem rahlo k sebi; ko se potisni prveč naprej! Glej da je vse! In mirno kri!« Čutil je »Fant nekaj časa ni letel, pa je pomislil.

SPORT • ŠPO



Drsališče pokrito šele prihodnje leto

Klub najboljši volji gradbenega odbora umetno drsališče pod Mežakljo do svetovnega prvenstva v hokeju na ledu ne bo pokrito, ker še niso zagotovljena sredstva in ker pogajanja z izvajalcem železne konstrukcije še niso zaključena. Ker pa pokrito drsališče ne bo služilo le hokeju na ledu, bodo z gradnjo nadaljevali. Računajo, da bo streha drsališča gotova do konca prihodnjega leta. Gradnja severne tribune klub zaostanku zaradi nepredvidenih zemeljskih del in utrjevanja temeljev normalno poteka in so sredstva zagotovljena. Ker strehe nad drsališčem letos ne bo, bodo na Jesenicah odpadle tekme A skupine svetovnega prvenstva, medtem

ko bodo odigrane tekme B in C skupine, če bo zavod za vzdrževanje športnih igrišč nabavil nove kompresorje, s katerimi bo možno še v marcu napraviti led. Za jeseniške

ljubitelje hokeja na ledu bodo predvsem zanimiva srečanja B skupine, v kateri se bodo tudi jugoslovanski hokejisti potegovali za čimbolješ mesto na lestvici. — U.

SKORAJ VES IZKUPIČEK ZA GOSTE

V nedeljo je bilo na sporednu prvo kolo v moški Gorenjski rokometni ligi. Gostje so pobrali domačinom vse točke. Le v enem srečanju je bil rezultat neodločen. Najvišjo zmago je dosegel Kranj B v Škofji Loki. Domačini so se resno upirali le v prvem delu igre. V tekmi Zabnica : Duplje so moralni domačini, klub vodstvu s 3:0, na koncu priznati premoč blvšemu članu ljubljanske conske lige. V

derbi srečanju Radovljica : Storžič je slednji po dolgem času premagal Radovljicanje na njihovem igrišču. Edino točko za domačine je osvojil Krvavec v tekmi s Kranjsko goro. Tekma Sorica : Selca je odložena.

Rezultati:

Šk. Loka : Kranj B 5:15
Radovljica : Storžič 16:18
Zabnica : Duplje 19:21
Krvavec : Kr. gora 15:15

P. 2.

Gorenjski klub tekmujejo

NOGOMET

Zmaga Triglava

V prvi tekmi SNL so Triglavani zabeležili zmago nad Koprom z rezultatom 4:2 (2:0). Gole za Kranjčane so dosegli Poljanec, Januš in Bajzelj II dva. Po prvem kolu je Triglav na drugem mestu.

SCL — zahod

Gorenjska predstavnika v ligi sta dosegla naslednja rezultata: Ilirija : Tržič 1:1 (1:0), Jesenice : Svoboda 3:0 (0:0).

KOŠARKA

Zmaga Sore in poraz Jesenice

V moški republiški ligi je Sora iz Škofje Loke premagala Svobodo s 57:43 (31:20), a Jesenice so podlegle Braniku s 60:66 (28:26). Na lestvici so Jesenice na odličnem tretjem mestu z 18 točkami, a Sora na osmem z 10 točakmi.

Triglav in Jesenice zmagujeta

V ženski košarkarski ligi sta gorenjska zastopnika dosegla ponovno dve zmagi: Triglav : Ilirija 55:33 (24:17), Jesenice : Branik 60:32 (21:19). Obe ekipe imata po 16 točk. Triglav je drugi z boljšo razliko v koših (+159), a Jesenice tretje (+136).

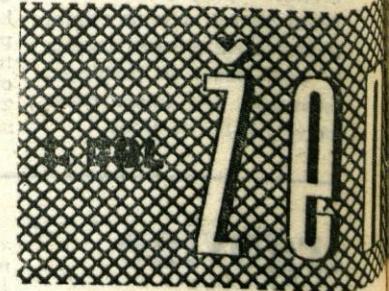
ODBOJKA

Jesenice na drugem mestu. V slovenski obojkarski ligi so gorenjske ekipe dosegle naslednje rezultate: Triglav : Bežigrad 3:2, Jesenice : Žirovnica 3:1. Plasma na lestvici: 2. Jesenice 19, 3. Triglav 15 in 9. Žirovnica 12 točk.

PO DRŽAVNEM PLAVALNEM PRVENSTVU

Prejšnji teden je bilo v Dubrovniku končano ekipno prvenstvo Jugoslavije v plavanju. Klubi so zasedli naslednja mesta: 1. Ljubljana 29.37, 2. Mornar 29.367, 3. Mladost 28.535, 4. Jadran-S 26.607, 5. Primorje 25.668, 6. Jug 25.212, 7. Triglav 25.131 in 8. Jadran-H 22.630 točk.

Ekipa Ljubljane je že drugič osvojila naslov republiškega prvaka. Vprašanje njenega prvega mesta se je postavljalo le po drugem dnevu, ko so plavaleci splitskega Mornarja



sodrug Canetto res tak, kakor ga je oprijel, da takih zadev ne obešajo na veliki, ki je po krivdi nemških, italijanskih nacionalno tako občutljivo. Ce je Canetto z italijanskim nacionalizmom, bodo pa Trst sodrug Karl Seitz, član osrednjega demokratične stranke in predsednik tristrije. On bo preveril med drugim rezultate njenega moža. Zato naj zaupa v pravljico socialistične etike.

Te besede ni razumela. Njen pomembnejši zamolčala, kje jo je brala. O tem je pisal Arbeiter-Zeitung in o odgovorih, ki so vedala ničesar. Toda dnevi so tekli. Franc je zvedel, da bolj čemer je. Lov za reklamami je pričakoval. Sezona je bila na visku, in se jim ni bilo treba ponujati v časopisu. Toda vseeno je prosjačil za reklame pri

TELESNA VZGOJA IN GOSPODARSKA REFORMA

Stagnacija na vseh področjih?

V KRAJU IN RADOVLJICI STA BILA UKINJENA SKLADA ZA TELESNO VZGOJO. V KRATKEM GA BODO UKINILI TUDI V TRŽICU. OB VELIKEM POVEČANJU STROŠKOV SE SREDSTVA ZA DRUŽBENE SPORTNE ORGANIZACIJE V PRIMERJAVI Z LANSKIM LETOM NISO BISTVENO POVEČALA.

Občinske zveze za telesno vzgojo so postale zrcalo športnih dogajanj v njihovih občinah. Med drugo dejavnostjo, ki jo opravljajo, delijo tudi sredstva, ki jih dobe od občinskih skupščin, športnim kolektivom. Višina teh sredstev pa je do neke mere tudi pokazatelj športnega življenja v občinah.

Že več let slišimo pritožbo prizadevnih amaterskih športnih delavcev o pomanjkanju sredstev in s tem v zvezi o otežkočeni športni dejavnosti. Znano je znatno povisjanje vseh stroškov v zadnjih letih, a še posebno z uvedbo gospodarske reforme.

Že pred gospodarsko re-

formo sta bila ukinjena Sklada za telesno vzgojo v Kranju in Radovljici. Ista usoda bo doletela tudi sklad v Tržiču. Vse to se negativno odraža v široki športni dejavnosti. Sredstva, ki jih dobe občinske zveze, ne raštejo sorazmerno s povečanimi stroški. V Kranju je odobreno npr. zvezni 34,900.000 dinarjev za redno dejavnost (niso vratčana sredstva za vzdrževanje in gradnje in tista, ki jih dobe nekatere organizacije izven občinske zveze). Če pogledamo lansko leto, vidimo, da je bila ta številka ista. Še slabše stanje je na Jesenicah, saj je proračun zveže zmanjšan od lanskih 25,500.000 na 19,000.000 dinarjev, a poleg tega pričakujejo ponovno zmanjšanje proračuna.

Neugodni finančni pokazatelji napovedujejo stagnacijo na vseh področjih telesne kulture. V nekaterih občinah poizkušajo reševati probleme s prioriteto športov in predvsem določenim prioritetnim športom omogočiti nemoteno poslovanje. V Kranju so pri predlogu o prioriteti upoštevali predvsem pet faktorjev: 1. prirodni pogoji, 2. veljavnost vzgojno-moralnih postopki, 3. množičnost, 4. neposredna praktična vrednost in 5. kvaliteta strokovnega dela in rezultatov v določeni panogi. Na osnovi takšnih kriterijev so zvrstili v prvo skupino

atletiko, plavanje in smučanje.

Tudi v ostalih občinah na Gorenjskem poizkušajo reševati vprašanje športnega življenja na podobne načine. Priznati moramo, da pomeni to velik korak naprej v načrtnosti dela v športu, vendar pa se vseeno vsljuje vprašanje ali ne bodo na ta način prišli nekateri športi v povsem podrejen položaj? Čeprav takšna sistematizacija ne izključuje kasnejše vključitve tudi ostalih športov, smo lahko prepričani, da bo to uspelo le malokateremu (zaradi slabših pogojev dela).

Nasplošno napoveduje se danje stanje splošno in še hitrejšo stagnacijo, kot je zapažena že v zadnjih letih. Čeprav je bila že pred več meseci predlagana rešitev s sistematisacijo, zaenkrat na tem ni v praksi, še ničesar narejenega tako, da v našem športu vedno bolj velja pravilo: znajdi se, kdor se mora.

P. Colnar

Poljski plavalni prvak v Kranju

V petek bodo kranjski plavalci v gosteh prvaka Poljske Slezske iz Wroclawa. Poljaki vračajo obisk Kranjčanom, ki so gostovali v Wroclawu v zimski sezoni. Ekipa Slezske se odlikuje predvsem po izredni ženski ekipi tako, da Kranjčani klub ojačanje (Souveranova in Petermanova) ne morejo računati na uspeh. Zanimivost dvoboda bo predvsem v demonstraciji najmodernejših tehnik plavanja poljskih gostov. Dvoboj bo ob 16. uri v zimskem bazenu.

čil obstanek v družbi najboljših ekip. V prvem moštvo so se afirmirali mlajši plavalci, ki so sicer s svojimi rezultati šedalec od rezultatov jugoslovanskih vrednosti, vendar so uspeli iz prve ekipi izriniti nekatere starejše plavalec, ki so imeli še slabše rezultate.

Na prvenstvu sta se odlikovala plavanje bo naslednje leto odločilnega pomena. Izgleda, da bo precej plavalec prenehala plavati: Vlado Brinovec, Sašo Košnik, Danica Bogataj, Anka Colnar in morda tudi Peter Brinovec. Ce tem plavalecem prištejemo še »lanska od-

jeva s 6 in Šilerjeva s 5 štart). Pri iskanju rezerv (Jug je bil pred Kranjčani za 81 točk) moramo biti nezadovoljni predvsem s plavalec, ki so imeli manj štartov, saj bi prav ti lahko dosegli precej boljše rezultate, kot so jih in s tem pripomogli k boljšemu plasmanu.

Za kranjsko plavanje bo naslednje leto odločilnega pomena. Izgleda, da bo precej plavalec prenehala plavati: Vlado Brinovec, Sašo Košnik, Danica Bogataj, Anka Colnar in morda tudi Peter Brinovec. Ce tem plavalecem prištejemo še »lanska od-

stopa« Vesne Breskvar in Bojana Levičnika, vidimo, da je prenehala plavati cela ekipa plavalec, ki bi bila sposobna plasmana v sam vrh.

V plavalnem klubu se zavedajo, da bo potrebno preko zime še resnejše in boljše delati. Novega trenerja Milana Mihajlova čaka zelo težka in odgovorna naloga. Položaj v katerem bo pričel s svojim delom je težak, vendar smo prepričani, da bo ob sodelovanju v vsemi ostalimi športnimi delaveci uspel prebroditi pričakovano krizo.

P. Colnar

MIHA KLINAR: MESTA, CESTE IN RAZCESTJA MIHA KLINAR: MESTA, CESTE IN RAZCESTJA

hotele je že obhodil, samo hotel Central se je izogibal. Kadar je šel mimo, je moral primerjati svoj lansi gmotni položaj z letošnjim. V duši so se mu odpirale rane: rana za Anno, rana za dobrim izgubljenim mestom v Lloydovi tiskarni, rane razbitih iluzij in hartsberškega proloma.

Najbolje bi bilo pobegniti mukam, ženi, otroku in se vrniti domov na Bavarsko.

Toda to misel je zavrgel. Sram ga je bilo pred materjo. Moral bi ji priznati, da je imela prav, ko mu je govorila, da bi se mu ne bilo treba poročiti in da bi lahko počakal s poroko še kakih osem ali deset let. Ne, pred materjo ne bo nikoli priznal, da ne ljubi Stefi, prav tako ne bo nikoli priznal ženi, da jo je poročil samo zato, da bi kljuboval Anni.

Anna? Ali je vredno, da toliko razmišlja o njej in jo še vedno dviga v ženo nad vsemi ženami. Ona ga je najbrž že pozabila, čeprav mu je lani poleti zagotavljala, da ljubi samo njega in da si želi moževe smrti. Ta njenega želja bi ju skoro zapeljala v zločin. Ne, o tem ne bo razmišljal. Bila sta samo pod vplivom zgodbe, ki jo je pripovedovala Josefina o Greti Beier in njenem zločinu. Za misel, da sta z Anno kovala zločin, ga navdaja s studom do sebe. Človek je vendarle nekje človek. Ce je že misel na njun načrt neprijetna in težka, kako šele težka bi bila zavest, ko bi svoj naklep uresničila. Kadarkoli se spomin takratnih Anninih naklepov, potrebuje ves napor svoje volje, da se spominom iztrga. Prav tako neprjetna je kakor spomin na Josefino. Toda spomini na oboje se trdovratno vračajo vselej, kadar pomisli na Anno. Njo bi si moral iztrgati iz spomina, pozabiti bi jo moral, moral bi jo prenehati ljubiti, pa bi ga minulost ne vznemirjala več.

Zato, vrag z Anno! Razmišljanje o njej je pubertetniško. Ali naj ostane večen pubertetnik? Moški v njegovih letih so najbrž že zdavnaj opravili s pubertetniškimi sanjarjami in ljubeznicami. Neuresničenim ljubezni se danes smejejo, kakor da nikoli niso trpeli muk zaradi neuresničenih sanj.

Tudi on bi moral postati tak. Pri petindvajsetih letih in pol je človek že zrel in ni treba, da bi vzdihoval po pomladnih rožah, ki se osujejo že pred začetkom poletja. Treba se je spriznati z današnjostjo in posvečati Stefi večjo pozornost.

Naposled Stefi ni grda. Vsi trdijo, da je lepa. Tudi ljubi ga. Nobena druga žena bi ne pretrpela tega, kar je morala pretrpeti njegova. Vsaka druga bi mu že zdavnaj pokazala hrbet, Stefi pa vdano prenaša vse muke, ki jih ji je povzročil. In ne samo to! Sama dela in se bori, da bi ušli pomanjkanju, v katerega so po njegovi krvidi zabredli. Ali ni te dni iskala celo službo v Hotelu Balkan. Baje so ji že lani obljudili, da jo bodo čez poletno sezono zaposlili. Ce je sedaj ni dobila, je pač ni zato, ker jo je on zvabil v Hartberg.

Ne, tudi o tem noče razmišljati. Zaveda se podlosti zahrnbtih in hinavskih namenov, s katerimi je privabil ženo, da bi mu pomagala šediti in ga bogatiti, potem pa, ko bi obogatel, bi ji pokazal vratra kakor služkinji, ki je ne potrebujeve več.

In ta služkinja te dni šiva znankam gospo Bajberlove in služi denar, se ponuja po hišah kot perica in čistilka, čeprav ji je prepoval. Tudi v tem je bil hinavec. Ko je šla davi prat, ji ni branil.

Ne smel bi biti tak. A kaj ko je bil do nje hinavec od dneva, ko jo je srečal in nagovarjal k ljubezni. Bil je navaden zapeljivec in ni niti za trenutek pomislil, da je podel. Poročil jo je kot nadomešek za Anno, ki se je poročila z bogatim Bauerjem.



24. Dvignili so krilo letala. »Pripravljen?« Peter se je bežno ozrl na Janeza in Marka, na polja, ki so dehtela za njima. Se je sijalo sonce. Tudi ptice so še krožile po zraku, kot da ne vedo, da je vsega konec! Tečajnik ob repu letala je dvignil rdečo zaставico. To je bil znak za tiste pri avtomobilu; odgovorili so z enakim znakom, nato je zaropatal motor. Zica se je počasi napela in letalo je zdrselo po tleh.

91

Mogoče je v interesu gibanja na področju, nacionalistov, stranskih delavcev Avstrije z zaposlitvijo je temeljno načelo

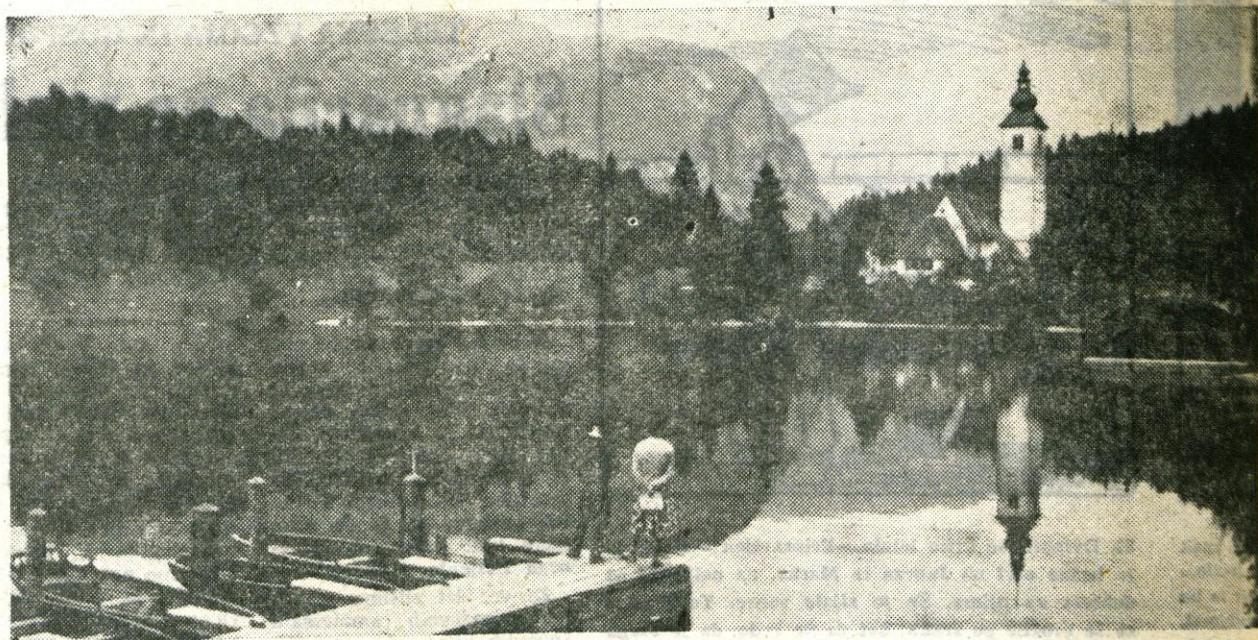
Franc, čeprav Zarji in časopis, možu ni po- drugega stavec, s katerim je iz dneva v dalj zaslužka, kakor so bili natrpani v tržaških ne- lastnikih. Vse

Požrtvovalnost na Lancovem

Poročali smo že, da je zadnje neurje povzročilo po vsej Sloveniji veliko škodo. Tudi na Gorenjskem so reke zelo narasle in poškodovale več mostov, med njimi tudi most na Lancovem. Prebivalci vasi so bili zelo prizadeti, saj niso mogli iti na delo in po drugih opravkih tako kot običajno. Zato so se odločili da sami poiščejo začasno rešitev. Tako so z udarnim delom in s pomočjo Lesno industrijskega podjetja Bled, obrata Lancovo, ki je prispeval les, v soboto in nedeljo usposobili most za peš hojo. Vsekakor zaslužijo prebivalci Lancovega za to požrtvovanje delo vse priznanje.

Gneča na železnici

Na železniški postaji Jeznice imajo te dni obilico dela. Poleg rednih potniških in tovornih vlakov vozijo tudi izredni vlaki s sadjem iz Grčije ter Bolgarije. Tudi za železarno se je dovoz surovin močno povečal. Ves prejšnji teden je iz Kopra in Madžarske prispevalo surovo železo, ki ga sedaj pričakujejo še iz Vzhodne Nemčije. Na Reki se istočasno razklada indijska ruda, čakajo pa še ladjo s starim železom. V povečnih količinah se dava železo tudi koks iz Lukavca, Zenice in Poljske. V potniškem prometu je bilo več izrednih vlakov za sezonske delavce iz Turčije in Grčije ter za povratek turistov z Jadranu. Zaradi dolgih razdalj vidimo v vlakih veliko število vagonov, katerih stene v oddelkih se lahko spremenijo tudi v ležalne police. K že tako povečanemu prometu pa so se pridružili še vlaki iz Nemčije in Avstrije za Italijo. — B.



Gorenjska se letos lahko pohvali z dobro letno turistično sezono. Jesen pa že trka na vrata in nas opozarja, da se bo treba pripraviti na zimsko sezono. Bo Bohinj zdaj, ko ima Vogel, pozimi tudi poln? — Foto F. Perdan

Rekord plavžarjev

V avgustu so dosegli plavžarji rekordno proizvodnjo grodija. Na obeh plavžih so izdelali 11.021 ton ali 451 ton več grodija kot predvideva plan. Rekordna mesečna proizvodnja pa je toliko važnejša, ker je bila dosežena ob minimalni porabi koksa. Na obeh pečeh je znašala povprečno 867,5 kg na tono grodija. Povprečna proizvodnja ob minimalni porabi koksa bo doprinesla k znižanju proizvodnih stroškov grodija in predstavlja važno postavko pri realizaciji akcijskega programa jeseniške železarne. — U.

Neraziskan podzemski svet

Na bližnjem mednarodni kongres speleologov, ki bo 12. septembra v Postojni, se pripravljajo tudi člani jamarškega odseka PD iz Kranja. V ta namen je bilo v petek, 3. septembra zvečer organizirano predavanje o slovenskih jamah, spremljano z barvnimi diapozitivimi, ki ga je imel Tomaž Planina iz Ljubljane. Po predavanju je sledilo tudi širše posvetovanje o nadaljnjem delu kranjskih jamarjev in njihovo sodelovanju z ostalimi slovenskimi jamarji.

Dve letalski

SILVO OROZIM NAJBOLJSI

Preteklo nedeljo je aeroklub »Slovenj Gradec« v Slovenj Gradcu organiziral letalsko prireditve, na kateri so z demonstracijami letal sodelovali tudi letalci Alpskega letalskega centra iz Lesce. Program prireditve je med drugim vključeval tudi tekmovanje motornih pilotov, ki so se pomerili med seboj v časovni točnosti prihoda na letališče, raznih navigacijskih nalogah in točnosti pristajanja. Zmagal je letalec Alpskega letalskega centra Lesce — Bled Silvo Orožim, ki je tekmoval z letalom češke konstrukcije Zlin trener master 226.

SERAŽIN IN PINTAR NA POLJSKO

Pred dnevi je Letalska zveza Jugoslavije določila kranjska modelarja Janeza Pintara, žn. Svetova Seražina na podlagi uspehov na državnem prvenstvu modelarjev z radijsko usmerjenimi modeli v Mostaru za člana državne reprezentance, ki bo prihodnji mesec odpotovala na turnejo po Poljski.

BELEŽKA

»Program v Crngrobu«

Pohitite! Lepa izletniška točka Crnogroba s čudovitim razgledom na Sorško polje, na hribe v ozadju, starinsko cerkev s freskami velike zgodovinske vrednosti, sprahodi po idilični okolici, gostišče... Pri gostišču pa se stvar zatajne, kot marsikdaj in mar-

sike. Bilo je minulo nedeljo. Po deževju, ki nam jo je krepko zagodlo, je bil to prvi zares lep dan. Zato nisem bil prav nič presenečen, ko sem ugledal na vrtu pred gostiščem v Crnogrobu veliko gostov. Vsi koncev so prispevali z avtomobili, motorji in tudi peš. Presenetila pa me je njihova domačnost, saj so si kar sami stregli. Kmalu sem ugotovil, da je to žal edini možni način priti do zaželenega, saj morala za domala vse v gostilni skrbeti starejša žena, razumljivo zahievam gosti, ki bila kos. V najhujši kulinariji je obenem točilnica, prajalnica, pomivalnica in slajdaj, sem si izprosil začeljeno steklenico piva in manjši rezek domačih salame. Salame mi je narezala prizadetna gospa kar tako vod oka, brez tehtanja za 300 dinarjev. Ker se mi cena ni zdela pretirana, salame pa dobra sem se potolažen lotil malice.

Neprostovoljno pa sem moral prisluhniti, improvizično »programu« petih mladičev in mladičk pri bližnji mizi. Po šestih ali sedmih urah, se jutri je zazdela dolga časno, zato so poleg pivške vključili še pivočko točko in še lepih popevk o svečinskih ipd. Vzporedno z večanjem njihove maliganske izobrazbe, se je tudi program pestril s prevračanjem rož, loviljenjem miz, drobljenjem korenjev itd.

DRAGO VISIC

»Železna ruda in žebliki«

V sobotni številki »Železarja«, glasila jeseniških železarjev, je pričel izhajati podlistek pod naslovom »Železna ruda in žebliki«, katerega avtor je ing. Avgust Karba, metallurg v jeseniški železarni. Gradivo, pisano v razumljivi obliki in opremljeno s fotografijami, risbami in slikami o pomenu železarske industrije, proizvodnji jekla in

U.

Obveščamo občinstvo, da bo v petek, 10. 9. 1965

pričelo redno obratovati

ZIMSKO KOPALIŠČE

v Kranju v Savskem logu

Odperto bo vsak dan od 7. do 19. ure razen torka. Istočasno preneha obratovati letno kopališče, Partizanska 35.

Uprava zavoda za vzdrževanje in građenje telesnovzg. objektov Kranj

za streho. Zaplotnik, Golnik 57 4878

Prodam kaštruna in sadje — pobirovce. Sp. Brniki 54 4879

Ugodno prodam spalnico. Jelenčeva 17, Kranj 4880

Prodam pujske, 6 tednov stare. Praprotna polica 28, Cerknje 4881

Prodam prikolico za Opel rekorda. Ljubno 86 a 4882

Prodam Fiat 750 s prevoženimi 36.000 km. Začetna cena dan 45.000. Vseboj se nahaja pri avtoklepuju tov. Gregori Romanu, Lipce pri Jesenicah. Pismene ponudbe sprejema Zavarovalnica Kranj do petka, 10. 9. 1965 do 12. ure 4875

Prodam kompletne kuhinje — opravo s pomivalno miter skoraj nov štedilnik televizor. Franc Čermelj, Kranj, Zasavska 1 4874

Prodam karamboliran avtomobil Zastava 750, letnik 1960 s prevoženimi 36.000 km. Začetna cena dan 45.000. Vseboj se nahaja pri avtoklepuju tov. Gregori Romanu, Lipce pri Jesenicah. Pismene ponudbe sprejema Zavarovalnica Kranj do petka 10. septembra 1965 do 12. ure 4875

Ugodno prodam televizor z radiom. Naslov v oglašnem oddelku 4876

Prodam pisalni stroj Remington, dobro ohranjen, Stranišak, Cerknje 96 4877

Prodam 8 salnitnih korit

Vozilo se nahaja pri Zavarovalnici Kranj. Ogled je mazen vsak dan od 7. do 14. ure.

Pismene ponudbe sprejema Zavarovalnica Kranj do petka, 10. 9. 1965 do 12. ure 4874

Prodam prikolico za fiat

750. Naslov v oglašnem oddelku 4895

Prodam pratiča za rejo. Cešnjevek 8, Cerknje 4896

Nujno prodam Primo, 150 ccm, Pavel Potočnik, Brezje 58 4897

Zelo ugodno prodam dobro ohranjen štedilnik Tobi. Olševsk 4, Preddvor 4898

Našel se je čoln iz mase. Naslov v oglašnem oddelku.

Kupim 80 kg težkega pratiča. Ržen, Sp. Bosnica 52 4884

»KOVINAR«

— tovarna tekstilnih strojev in naprav,

Cerknje

Savska c. 22 razpisuje:

natečaj

za prodajo naslednjih osnovnih sredstev:

1. 12 kom. rabljenih peči
2. 1 kom. rabljen električni kuhalnik

Prodaja je razpisana za 11. septembra 1965 ob 8. uri zjutraj za gospodarske organizacije in družbene organizacije in ob 9.30 istega dne za ostale interesente.

OBVESTILO

Zdravstveni dom Kranj opozarja starše, da bo v občini Kranj

OBVEZNO CEPLJENJE PROTI KOZAM

za vse otroke, rojene od 30. aprila do 15. marca 1965 in starejše do treh let, ki niso bili uspešno cepljeni. Starši naj pripeljejo k cepljenju otroke, čeprav niso prejeli vabila.

Cepljenje je obvezno.

S seboj prinesite izkaznico o cepljenju in vabilo. Cepljenje bo v občini Kranj od 13. septembra 1965 do 17. septembra 1965 na istih cepljivih in ob istem času, ki je naveden na vabilih.

Izjavljjam, da nisem plačnik nobenih gradbenih storitev in komunalnih del za mojo hišo št. 10 v Lahovčah, katerih ne naročam sam osebno. Janez Globočnik 4885

Starejša zakonec brez otrok, cel dan odsotna, iščeta sobico in kuhinjo v Kranju ali bližnji okolici. Plačilo ni važno. Naslov v oglašnem oddelku 4886

Prosim najditelja, ki je 5. septembra našel moj suknje z očali od Senčurja do Lahovč, naj proti nagradi sporoči svoj naslov društva upokojencev v Kranju 4887

Iščem službo stenodaktiografke ali administratorke. Ponudbe pošljite pod šifro 4888

Preklici izgubljenih avtobusnih vozovnic: št. L 2545 Kranj — Tenetiče na ime Valjavec Danica; II 2903 Kranj — Voglje na ime Sekne Franc; L 2187 Kranj — Dragojčana na ime Stilec Alojz 4889

Iščem upokojenko ali dečko, za varstvo otroka, do poldan. Ostalo po dogovoru, Perne, Kranj, C. 1. maja 12 4890

OBJAVE

R A Z P I S

sprejema gojencev v

glasbeno šolo

Jesenice v šolsk. letu 1965/66.

Glasbena šola na Jesenicah bo sprejemala stare in nove gojence za oddelke: klavir, godala (violinna, viola, čelo, kontrabas), solopetje, harmonika, kitaro, pihala, trobila, tolkala, balet in pripravnico (za predšolske, otroke).

Vpisovanje starih in novih gojencev bo 15., 16. in 17. septembra 1965 od 9. do 12. ure dopoldne in od 16. do 18. ure popoldne ter 18. septembra 1965 od 9. do 12. ure dopoldne, v učilnici glasbene šole št. 2 (poslopje gimnazije, I. nadstr., desno). Stari gojenci naj primesejo s seboj zadnje šolsko spričevalo glasbene šole, novi pa predložijo zadnje spričevalo matične šole (osnovne, gimnazije, strokovne šole).

Pri vpisu gojencev, ki niso polnoletni, morajo biti prisotni tudi starši.

Vse ostale informacije posreduje tajništvo glasbene šole, tel. 82-423.

Ravnateljstvo
glasbene šole

ZAHVALA

Ob nenadni izgubi našega dragega moža in očeta

Valentina Nadižavec

se lepo zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so z nami sočustvovali in nam stali ob strani v teh težkih dneh. Posebno zahvalo smo dolžni našini sodelavcem Tekstilindusa in Save ter zastopnikom organizacij ZB in ZVVI ter vsem, ki so darovali vence. Iskrena hvala vsem, ki so ga spremili na zadnji poti.

Zalujoči: žena in otroci z družinami

ZAHVALA

Ob nenadni izgubi našega dragega moža in očeta

Valentina Nadižavec

se lepo zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so z nami sočustvovali in nam stali ob strani v teh težkih dneh. Posebno zahvalo smo dolžni našini sodelavcem Tekstilindusa in Save ter zastopnikom organizacij ZB in ZVVI ter vsem, ki so darovali vence. Iskrena hvala vsem, ki so ga spremili na zadnji poti.

Zalujoči: žena in otroci z družinami

Javnosti sporočamo žalostno vest, da je nenadna smrt prekinila delo in vse načrte

Ivanu Bertonciju
direktorju Gorenjskega muzeja
v Kranju

**Na zadnji poti smo ga pospremili
v torek, 7. septembra**

Svojega skrbnega in humanega ravnatelja bodo njegovi sodelavci ohranili v trajnem spominu

DELOVNI KOLEKTIV »GORENJSKEGA MUZEJA« V KRANJU

GLAS

ALI SO PROBLEMI ZARES NEREŠLJIVI?

Kje so vzroki težav v gostinstvu

Tržič, 7. septembra — Turistični dolar se je spremenil že pred uvedbo enotnega deviznega tečaja. Močno so se povzeli materialni stroški. To so v glavnem razlogi, ki jih gostinci kaj radi navajajo v opravičilu težav v tej dejavnosti. Res je, da je gostinstvo tudi v tržiški občini v novih pogojih gospodarjenja nekoliko prizadeto. Vendar ta problem ne bi kazalo posloševati. Resnici je potreben pogledati v oči, pa bomo kmalu našli pravi razlog težav. Izhodiščna pot je tudi v iskanju notranjih rezerv, na katere je bilo gostinstvo v tej občini že večkrat opozorjeno s strani organov skupščine.

Povečanje stroškov za kurjavo, razsvetljavo in najemnin za poslovne prostore, komunalnih storitev ter ostalih materialnih pogojev so dejansko zaostriли politiko poslovanja in rentabilnosti v gostinstvu. Povprečno je gostinsko podjetje »Zelenica« povisalo cene jedil za 15,4 %, gostinsko podejetje Tržič za 36 odst., Planinsko društvo Tržič pa celo za 40,7 %. Tudi cene pihačam so močno poskočile. Iskanje rešitve v tej smerni pa že sedaj ni dalo zadovoljivih uspehov. Ni tudi nobenega izgleda, da bo tako problem rešen. Gostinci v tržiški občini bodo morali kmalu spoznati, da je bolje doseči večji promet z manjšimi pribitki, kot pa obratno.

Toda še preje bo potreben privleči na dan »belega« zajca in priznati, da so osebni dohodki v gostinstvu za celih 12,2 % pod povprečnimi osebnimi dohodki v gospodarstvu. Nestimulativni pogoji nagrajevanja v gostinstvu so torej glavni vzrok za slabo kvalifikacijsko strukturo kadrov v tej dejavnosti in nizko kvaliteto storitev. Zaradi tega gostinstvo v tej občini še ni uspelo izkoristiti

vseh možnosti deviznega priliva, kot to dopuščajo naravne prednosti, ki jih ima občina za turizem. Iz obračunskih kalkulacij je razvidno, da mora gostinstvo za vsak dinar povečanja osebnih dohodkov zvišati realizacijo kar za 4,2 krat! Težko bo torej povečati osebne dohodke na račun prometa, temveč bodo gostinci morali usmeriti dejavnost v iskanju notranjih rezerv in si s tem zagotoviti enakopraven položaj z gospodarstvom v občini.

O tem problemu, ki je bil na seji občinske skupščine Tržič, so odborniki kot gostinci odločno spregovorili in poiskali najboljšo možno rešitev, saj je gostinstvo močna gospodarska dejavnost občine. — Drago Kastelic

Za mlade dajmo več kot zmoremo!

(nadaljevanje s 1. strani) slovenski pedagogi, psihologi, zdravnik in sociologi, so ti činitelji zelo važen element za pravočasno in pravilno otrokovo duhovno dozorevanje in za telesno rast in razvoj. Navedena skupina strokovnjakov je po več let proučevala vse te činitelje pri skupini istih otrok in prisla do presenetljivo pomembnih zaključkov.

V zadnjih letih je šolstvo le napravilo korak naprej tako v izpopolnjevanju notranje organizacije dela, programiranja in učinkovitosti dela z uporabo sodobnih sredstev, ponazoril in metod. Veliko so k temu pripomogli zavodi za prosvetno službo. Zavod na na Jesenicah za občini Radovljica in Jesenice je uspel oblikovati kvalitetno strokovno svetovalno službo, ki je veliko pripomogla k zboljševanju učnovzgojnega dela na šolah. Zelo pomembna je tudi organizacijska vloga Zavoda, ki pomaga pri vsklajjanju in programiraju delu vseh šol v obeh občinah. V zadnjih dveh, treh letih je bilo zelo intenzivno in široko zasnovano delo strokovnih aktivov po predmetnih skupinah in razredih. Delo aktivov je bilo sistematično, kontinuirano, zato je v mnogočem pripomoglo k strokovnemu poglabljanju v predmet, v stroku, obenem pa je pomagalo oblikovati dolgočena pedagoška in metodična didaktična načela, kriterije in metode. V zadnjih

dveh letih uspešno uvajajo v učno prakso tudi teste, kot metodo preverjanja znanja. Pod vodstvom strokovnjakov Zavoda so bile opravljene tudi nekatere pedagoško analitične študije in ankete, katerih rezultate uporabljajo šole v svoji praksi. Posebno tehtne so bile analize o domačih razmerah učencev, študije o domačem delu in načinah itd.

Aktiv ravnateljev obeh občin je pred nedavnim obravnaval tudi vzrašanje vzgojnega dela na šolah. Izkušnje iz prakse in tudi analize pedagogov o liku sodobnega

mladostnika kažejo, da intenzivnost vzgoje v šoli kot izven nje v organizacijah in v družbenem okolju zaostaja za kvaliteto izobraževalnega dela. To pa je dovolj utemeljeno opozrilo vsej naši skupnosti, posebej pa šolam in političnim organizacijam od Zveze komunistov do mladinske organizacije, da prouče to vprašanje in store tudi ustrezne ukrepe. Mladi ljudje so vendar naša najdragocenejša rezerva, na kateri bo slonela prihodnost. Zato dajmo zanjo več, kot moremo!

Jože Bohinc

S SEJE TRŽIŠKE OBČINE

Manj uslužbencev

TRŽIČ, 7. septembra. Danes sta se v Tržiču sestala oba zbora skupščine občine. Razpravljala sta o izvršitvi dohodkov in izdatkov proračuna občine ter posameznih skladov za prvo polletje 1965. Odborniki so obravnavali tudi več odlokov, med njimi odlok o ukinitvi in ustanovitvi nekaterih skladov, o razmejitvi pravic samoupravljanja v upravnih organih občine in o spremembah ter dopolnitvah statuta občine ter o potrditvi statutov krajevnih skupnosti.

V zvezi z nalogami za izvedbo gospodarske reforme

ter z novim načinom proračunske potrošnje, je bil na seji predlog o reorganizaciji občinske uprave. Do sedaj je bilo v občini zaposlenih 55 uslužbencev, nova sistemizacija delovnih mest pa predvideva samo 46 uslužbencev in tehničnega osebja. Zmanjševanje zaposlenih v občinski upravi je upravičeno, ker je treba dosledno stremeti za polno učinkovitost dela uprave in s tem slehernega uslužbanca in njegove osebne odgovornosti do dela. Zmanjšanje občinske uprave pa v nobenem primeru ne bi smelo biti na škodo njene kvalitete in funkcioniranja. — D. K.

PRVE OCENE ŠKODE NARASLIK REK Pol milijarde na vodotokih

Komisije Vodne skupnosti za Gorenjsko se še niso vrnilne s terenov, kjer že več dni ocenjujejo škodo, ki so jo povzročile vode ob zadnjih poplavah. Ugotovljeno je, da so reke in potoki dosegli najvišji vodostaj v zadnjih letih.

Po prvih cenitvah računajo, da je škoda na vodotokih za pol milijard dinarjev. Veliko škoda je bilo narejene na cestah, v industriji, kmetijstvu itd. Cestno podjetje v Kranju je ocenilo škodo na 50 milijonov na cestnih objektih. Porušena cesta od Zlatoroga do Savice je ocenjena z 1 milijonom, most na Hrušici pri železniški postaji 2 milijona. Prav tako je porušen most pri Peričniku na cesti Mojstrana — Vrata. Močno je poškodovana tudi cesta preko Vršiča, saj jo je že ob normalnih prilikah težko vzdrževati.

V Kranju je dosegla Sava 3 metre nad normalo. Poplavljeni so bili nekateri obrati tovarne Iskra. Stroje iz tovarne Zvezda je pomagala v nočnih urah reševati vojska.

Razbesnela voda je na večih mestih pretrgala vodovodne cevi. Podbrezje so zaradi tega ostale brez vode (pretrgana cev preko Tržiške Bistrice). Prav tako je na Jesenicah odtrgalo vodovod s Hrušice.

Kropa je odtrgana od tovornega prometa, ker je voda porušila tri mostove (Podnart, Lancovo in Globoko). Računa se, da bo prišlo do precejšnje škode predvsem zaradi zastoja v industriji.

V Železnikih je voda odnesla jez in s tem preprečila normalno poslovanje elektrarne, kar se bo poznalo tudi v obratovanju tovarne.

Komisije Vodovodne skupnosti zbirajo podatke na terenu in slikajo vse prizadete objekte. Prav tako bodo ocenile tudi vse ostale dejavnosti škodo, ki je nastala na njihovih objektih. V sobotni številki bomo podrobnejše poročali o ugotovitvah komisij Vodovodne skupnosti.

—pc

Prevelik stalež bolnikov

Skupščina komunalne skupnosti socialnega zavarovanja Kranj je javno objavila podatke o stroških zdravstvenega zavarovanja po zavzancih pripravka z ozirom na dodatno stopnjo prištevka in odstopljena sredstva.

Izdatri na posameznega zavarovanja po teh informacijah znašajo letos v kranjski občini 27.113 dinarjev (lanj 22.000), v škofjeloški občini 24.011 dinarjev (20.010) in v tržiški 21.087 dinarjev (17.992). Višji izdatki ne pomenijo večje koriščenje pravic, pač pa v glavnem večje cene v zdravstvu.

Iz podatkov o sredstvih, katere komunalna skupnost odstopa organizacijam za izplačevanje nadomestil osebnega dohodka v prvih 7 ali 30 dneh obolenja zavarovanec, pa je razvidno, da imajo delovne organizacije v kranjski občini 4,530.000 dinarjev izgube, v škofjeloški občini celo 5,990.000 dinarjev, v Tržiču pa imajo kar 7.006.000 dinarjev presezka! Izgube v omenjenih občinah

so v glavnem nastale zaradi precejšnjega staleža delaznežnosti. Tu je torej še kar precej skritih rezerv, ki bi jih bilo potrebno samo poiskati in potem dosledno uresničiti. — D. K.

GLAS

Izdaja in tisk ČP »Gorenjski tisk« Kranj, Koroška cesta 8. Naslov uredništva: Kranj, Cesta Staneta Zagorja 27 in uprave: Kranj, Koroška cesta 8. Tekoči račun pri NB v Kranju 607-11-1-135. Telefoni redakcije: 21-835, 22-152 uprava in tiskarna 21-190, 21-475, 21-897. Naročina letno 2000, mesečno 170 dinarjev. Cena posameznih številk 40 din. Mali oglasi za naročnike 40, za nena-ročnike 50 din beseda. Neplačanih oglasov ne objavljamo.